

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 25.04.2005 r.

DOK3-420/1/05/MB

DECYZJA nr DOK - 40/05

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego z wniosku Krajowej Spółki Cukrowej S.A. z siedzibą w Toruniu i Cukrowni Szczecin S.A. z siedzibą w Szczecinie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Krajowej Spółki Cukrowej S.A. z siedzibą w Toruniu z Cukrownią Szczecin S.A. z siedzibą w Szczecinie.

UZASADNIENIE

W dniu 10 lutego 2005 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na połączeniu Krajowej Spółki Cukrowej S.A. z siedzibą w Toruniu, zwaną dalej „KSC”, z Cukrownią Szczecin S.A. z siedzibą w Szczecinie, zwaną dalej „Cukrownią Szczecin”.

W związku z tym, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”, tj. równowartość 50 mln EURO,

- połączenie dwóch samodzielnych przedsiębiorców jest sposobem koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji,
- 2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru przedmiotowej koncentracji,
- w dniu 10 lutego 2005 r. organ antymonopolowy wszczął postępowanie antymonopolowe w tej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), zawiadomił strony pismem z dnia 18 lutego 2005 r.

Przyczyny i zakres koncentracji

Przedmiotowa koncentracja polegać będzie na połączeniu w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. i będzie dokonana przez przeniesienie całego majątku Cukrowni Szczecin na KSC w zamian za akcje, które KSC wyda wspólnikom Cukrowni Szczecin (łączenie się przez przejęcie). W wyniku połączenia Cukrownia Szczecin zostanie rozwiązana bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego zgodnie z art. 493 § 1 k.s.h. Z dniem połączenia KSC wstąpi we wszystkie prawa i obowiązki Cukrowni Szczecin stosownie do art. 494 § 1 k.s.h. Omawiana koncentracja jest częścią większej transakcji, bowiem w połączeniu z KSC uczestniczą jeszcze trzy inne spółki przejmowane, tj. Cukrownia Gryfice S.A. w Gryficach, zwana dalej „Cukrownią Gryfice”, Cukrownia Kluczewo S.A. w Stargardzie Szczecińskim, zwana dalej „Cukrownią Kluczewo” oraz Cukrownia Pruszcz S.A. w Pruszczu Gdańskim, zwana dalej „Cukrownią Pruszcz”, w których KSC posiada pakiety po 51% akcji. Nakaz połączenia ww. trzech spółek z KSC wynika z art. 11 a ustawy z dnia 26 sierpnia 1994 r. o przekształceniach własnościowych w przemyśle cukrowniczym (Dz. U. Nr 98, poz. 473 ze zm.). Transakcja ta nie podlega obowiązkowi zgłoszenia Prezesowi Urzędu z uwagi na wyłączenie przewidziane w art. 13 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji.

Jak wskazali zgłaszający zamiar, połączenie Cukrowni Szczecin z KSC doprowadzi do [tajemnica przedsiębiorstwa]. Niedokonanie przedmiotowej transakcji doprowadziłoby do upadku Cukrowni Szczecin.

Uczestnicy koncentracji

KSC (aktywny uczestnik koncentracji) została utworzona na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o regulacji rynku cukru (Dz. U. Nr 76, poz. 810 ze zm.) i zarejestrowana postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 13 września 2002 r. Skarb Państwa posiada 97,76% akcji tej Spółki, akcje pozostałe należą do pracowników i plantatorów buraka cukrowego. KSC funkcjonuje w strukturze wielozakładowego koncernu, w którego skład wchodzi 22 cukrownie przejęte w wyniku inkorporacji (rejestracja połączenia nastąpiła w dniu 30 września 2003 r.), obecnie stanowiące oddziały Spółki. Ponadto KSC posiada pakiety po 51 % akcji w czterech cukrowniach: Cukrowni Gryfice, Cukrowni Kluczewo, Cukrowni Pruszcz i Cukrowni Leśmierz S.A. w Leśmierzu oraz na podstawie udzielonego przez Ministra Skarbu Państwa w dniu 30 września 2003 r. pełnomocnictwa wykonuje prawa ze 100% akcji Cukrowni Szczecin.

KSC prowadzi działalność głównie na rynku produkcji cukru (PKD 15.83 Z). Ponadto sprzedaje wysłodki i melas, będące produktami ubocznymi przy produkcji cukru. W kampanii cukrowniczej 2003/2004 KSC, wraz ze spółkami zależnymi oraz wliczając przekazany limit produkcyjny Cukrowni Szczecin, osiągnęła udział w krajowym rynku produkcji cukru w wysokości [tajemnica przedsiębiorstwa].

Decyzją z dnia 17 listopada 2004 r. Nr DOK – 120/04 Prezes Urzędu wydał zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez KSC kontroli nad KOPEX S.A. w Katowicach i jej czternastoma spółkami zależnymi prowadzącymi działalność głównie w zakresie handlu węglem (PKD 51.51 Z), robót ogólnobudowlanych (PKD 45.21 A) oraz świadczenia usług górniczych (PKD 45.21 E).

Cukrownia Szczecin (pasywny uczestnik koncentracji) jest jednoosobową spółką Skarbu Państwa powstałą w wyniku komercjalizacji Przedsiębiorstwa Państwowego Cukrownia „Szczecin” w Zarządzie Komisarycznym. Akt komercjalizacji przedsiębiorstwa został podpisany w dniu 31 marca 2003 r., a rejestracji powstałej w wyniku komercjalizacji Spółki dokonano w dniu 18 lipca 2003 r. Komercjalizacja miała przede wszystkim na celu stworzenie możliwości włączenia tej Spółki w krajowe struktury branżowe, poprzez połączenie Cukrowni Szczecin z KSC. Minister Skarbu Państwa, wykonując wspomniane założenie, udzielił w dniu 30 września 2003 r. KSC pełnomocnictwa do wykonywania na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy Cukrowni Szczecin praw z akcji należących do Skarbu Państwa. Z uwagi na trudną sytuację finansową Cukrownia Szczecin nie uczestniczyła w przekształceniach własnościowych, jakie dokonywały się w branży cukrowniczej. Aby uniknąć ogłoszenia upadłości, dniu 16 kwietnia 2004 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

Akcjonariuszy Spółki, działając na podstawie art. 397 k.s.h. podjęło uchwałę w sprawie zamiaru połączenia jej z KSC. Decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi limit produkcji cukru przyznany Cukrowni Szczecin na kampanię 2003/2004 został przekazany cukrowniom należącym do grupy kapitałowej KSC, a limit przyznany Cukrowni Szczecin na kampanię 2004/2005 został przekazany KSC. Podmioty, które przejęły limity przyznane Cukrowni Szczecin, przejęły również plantatorów tej cukrowni wraz z prawem do uprawy i dostawy buraków cukrowych.

Obecnie przedmiotem faktycznej działalności Cukrowni Szczecin jest głównie sprzedaż hurtowa cukru (PKD 51.36 Z), produkcja ciepła (PKD 40.30 A) oraz wynajem nieruchomości (PKD 70.20 Z). W kampanii 2002/2003 udział Cukrowni Szczecin w zakresie krajowej produkcji i sprzedaży cukru wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa], natomiast w kampanii 2003/2004 jej udział w zakresie sprzedaży cukru (wyłącznie sprzedaż cukru zakupionego w innych cukrowniach, z uwagi na przekazanie limitów produkcyjnych) był nieznaczący i nie przekroczył [tajemnica przedsiębiorstwa].

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje:

Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

W przedmiotowej koncentracji rynkiem właściwym w aspekcie produktowym jest rynek sprzedaży cukru, natomiast w aspekcie geograficznym rynek krajowy.

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U., Nr 37, poz. 334):

a) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja

proceedi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20%.

Zgodnie z powyższą definicją przedmiotowa koncentracja ma wpływ na krajowy rynek sprzedaży cukru w układzie horyzontalnym (poziomym), gdyż przedsiębiorcy w niej uczestniczący prowadzą działalność w zakresie sprzedaży cukru, a ich łączny udział na tak wyznaczonym rynku wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] (w tym udział Cukrowni Szczecin poniżej [tajemnica przedsiębiorstwa]).

b) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym (pionowym), jest każdy rynek produktowy, jeżeli równocześnie :

- działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji,
- jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (poprzedni lub następny szczebel obrotu), na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji,
- indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30%, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca –odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

Zgodnie z powyższą definicją przedmiotowa koncentracja ma wpływ na krajowy rynek sprzedaży cukru w układzie wertykalnym (pionowym), gdyż przedsiębiorcy w niej uczestniczący działają na tym samym rynku produktowym, który jest dla nich równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży (w kampanii 2003/2004 KSC sprzedała Cukrowni Szczecin cukier w ilości [tajemnica przedsiębiorstwa] ton, w celu jego dalszej odsprzedaży, co stanowiło ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] łącznej sprzedaży cukru zrealizowanej przez KSC), a ich łączny udział na tak wyznaczonym rynku przekracza 30% i w kampanii 2003/2004 wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa].

c) rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Zgodnie z powyższą definicją w niniejszej sprawie brak jest rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, gdyż żaden z uczestników koncentracji nie dysponuje udziałem przekraczającym 40 % w jakimkolwiek rynku, na którym prowadzi działalność.

Charakterystyka rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ

Rynek cukru w Polsce, podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej, jest jedną z najsilniej regulowanych branż w gospodarce. Do momentu akcesji, na rynku cukru w Polsce obowiązywały rozwiązania zbliżone do unijnych. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o regulacji rynku cukru (Dz. U. Nr 122, poz. 1322 ze zm.) określała m.in. zasady regulacji rynku cukru, obejmujące produkcję i obrót. Podstawowym elementem tego systemu regulacji były kwoty produkcji cukru, tj.: kwota A cukru – ilość cukru jaka może być wyprodukowana w danym roku rozliczeniowym i wprowadzona na rynek krajowy w okresie od 1 października danego roku do 30 września roku następnego; kwota B cukru – ilość cukru, jaka może być wyprodukowana w danym roku rozliczeniowym i wprowadzona na rynek krajowy w okresie od 1 października danego roku do 30 września roku następnego lub wyeksportowana z dopłatami w okresie roku rozliczeniowego.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze decyzji przyznawał producentom cukru limity A i B cukru (część kwot A i B cukru) na bieżący rok rozliczeniowy (obejmujący okres od 1 października do 30 września). Limity przyznawane były na wniosek producentów cukru. Polityka cenowa w Polsce do momentu akcesji polegała na:

- ustaleniu ceny interwencyjnej cukru, po której Agencja Rynku Rolnego, zwana dalej „ARR”, wykupowała nadwyżki cukru wyprodukowanego w ramach kwot A i B;
- ustaleniu ceny podstawowej buraków cukrowych w przeliczeniu na standardowe parametry.

Obecnie produkcja i sprzedaż cukru w Polsce regulowana jest ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 42, poz. 386),

oraz przepisami następujących aktów unijnych:

1. Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 1260/2001 z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz. U. L 178 z 30.06.2001, str. 1),

2. Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 314/2002 z dnia 20 lutego 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania systemu kwot w sektorze cukru (Dz. U. L 050 z 21.02.2002, str. 40),
3. Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 60/2004 z dnia 14 stycznia 2004 r. ustanawiające środki przejściowe w sektorze cukru w związku z przystąpieniem Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii, i Słowacji (Dz. U. L 9 z 15.01.2004, str. 8).

Zgodnie z powyższymi przepisami rok gospodarczy rozpoczyna się 1 lipca i kończy 30 czerwca roku następnego. Produkcja cukru podzielona jest na kwoty, przydzielane państwom członkowskim na 5 lat:

- Kwota A - przeznaczona na rynek wewnętrzny; limit w roku gospodarczym 2004/2005 wynosi dla Polski 1 580 000 ton cukru w kwocie A;
- Kwota B - dodatkowy limit rezerwowy na rynek wewnętrzny; w roku 2004/2005 wyniesie 91 926 ton cukru;
- Kwota C - nielimitowana, nie może być wprowadzona na rynek UE, musi być wywieziona poza obszar UE w formie nieprzetworzonej (np. płynnej, cukru surowego).

Producentów cukru obowiązują zasady produkowania cukru zgodnie z ustalonymi kwotami produkcyjnymi. Na terenie Polski kwoty są rozdzielane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Istota systemu regulacyjnego odnośnie produkcji cukru wprowadzona w krajach Unii Europejskiej w 1968 r. polega na utrzymywaniu wysokich cen cukru (wyższych niż na rynku światowym) na rynku wewnętrznym Wspólnoty, w celu zagwarantowania rolnikom odpowiedniego poziomu dochodów. Dla utrzymania ceny cukru na wysokim i stabilnym poziomie, a jednocześnie możliwym do zaakceptowania przez konsumentów, zastosowano limitowanie wielkości produkcji. Limity dotyczą produkcji cukru przeznaczonego na rynek wewnętrzny, jak i na eksport z dopłatą. Nadwyżka cukru, przekraczająca te limity, musi być wyeksportowana poza teren Wspólnoty po cenach obowiązujących na rynku światowym, znacząco niższych od cen obowiązujących w Unii. Wewnątrz Unii obrót cukrem nie podlega kontroli - zgodnie z zasadą swobody wymiany towarów. Przy eksporcie/importcie poza obszar celny UE obowiązują licencje handlowe. W eksporcie cukru i wyrobów zawierających cukier można otrzymać refundację. Refundacje są przyznawane wówczas, gdy na rynku wewnętrznym pojawia się nadmiar cukru, powodując problemy ze zbytem. Obok refundacji eksportowych ARR dopłaca do cukru wykorzystywanego w przemyśle chemicznym.

Stabilizacji cen na wysokim poziomie sprzyjają też dopłaty rekompensujące koszty przechowywania cukru, finansowane za pomocą opłat świadczonych wspólnie przez producentów cukru. Ochronę przed importem tańszego cukru spoza Wspólnoty gwarantują bardzo wysokie cła. W przypadku wystąpienia nadwyżek na rynku wewnętrznym wyspecjalizowane agencje w poszczególnych państwach członkowskich (w Polsce ARR) dokonują interwencyjnych zakupów cukru od producentów lub jednostek handlowych. W takim przypadku cukier skupowany jest po cenie interwencyjnej. Cena interwencyjna ustalona jest w rozporządzeniu Rady (WE) Nr 1260/2001 w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru - na lata 2001/2002 do 2005/2006 i wynosi 63,19 euro/100 kg. Praktycznie ceny wolnorynkowe w UE są, w zależności od kraju, wyższe o 10%, 15% od ceny interwencyjnej.

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej podmioty działające w polskim przemyśle cukrowniczym, w tym KSC, znalazły się w okresie przejściowym. Obowiązujące w Unii Europejskiej rozwiązania funkcjonować będą do roku 2006.

Struktura podmiotowa rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ

Poza uczestnikami przedmiotowej koncentracji na polskim rynku cukru działają następujące koncerny z udziałem kapitału zagranicznego:

- British Sugar Overseas, Wielka Brytania, do którego należy 10 cukrowni. Grupa ta posiada ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] udział w tym rynku,
- Nordzucker, Niemcy, posiadający 6 cukrowni i kontrolujący ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] tego rynku,
- Pfeiffer und Langen, Niemcy, posiadający 11 cukrowni, którego udział w rynku kształtuje się na poziomie ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] i
- Südzucker, Niemcy, posiadający 16 cukrowni i kontrolujący ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] polskiego rynku cukru.

Ocena skutków koncentracji

Przepis art. 17 ustawy o ochronie konkurencji stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Organ antymonopolowy uznał, iż zamierzona koncentracja spełnia kryterium wskazane w art. 17 ustawy o ochronie konkurencji. Przyjmując niniejsze stanowisko, Prezes Urzędu miał na względzie, w szczególności, następujące okoliczności:

1. Na posiadaną przez KSC pozycję rynkową w zakresie produkcji cukru od dwóch ostatnich kampanii składa się przekazany limit produkcyjny Cukrowni Szczecin. Przedmiotowa transakcja utrwali zatem istniejące dotychczas pomiędzy jej uczestnikami powiązania faktyczne.
2. Wprawdzie przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ na krajowy rynek zarówno w układzie horyzontalnym jak i wertykalnym, jednakże dla Cukrowni Szczecin prowadzenie działalności na tym rynku miało jedynie na celu niedopuszczenie do upadłości. Zamierzona koncentracja nie tylko nie wpłynie na istotne ograniczenie konkurencji na polskim rynku cukru ale, z uwagi na istniejące powiązania faktyczne, nie będzie miała wpływu na jakąkolwiek zmianę stanu konkurencji na tym rynku.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji w związku z art. 479²⁸ § 2 i § 3 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

*p.o. Dyrektora
Departamentu Ochrony Konkurencji
Monika Bychowska*

Otrzymują:

Krajowa Spółka Cukrowa S.A.
ul. Kraszewskiego 40
87-100 Toruń

Cukrownia Szczecin S.A.
ul. Cukrowa 67
71-004 Szczecin